

INHOUD DEEL 1

Voorwoord 9

1. ROUTINES

- 1.1 Omschrijving van het begrip 'routine'** 11
- a. Wederkerende situaties 11
 - b. Welbepaalde tijd en plaats 11
 - c. Routines in dit boek 11

Uit het dagboek van een kleuter 12

- 1.2 De 'gestructureerde wereld' van de school** 13

Uit het dagboek van juf Lieve 14

- 1.3 De kleuterleid(st)er als duizendpoot** 15

- 1.4 Routines als waardevolle momenten in het leer- en ontwikkelingsproces van jonge kleuters** 15

- a. De kleuterschool als fundament van de verdere schoolloopbaan 15
- b. Routines, leren en veiligheid gaan hand in hand 16
- c. Routines en ontwikkeling 16
- d. Routines en taal 16
- e. Routines en ouders 16

2. ROUTINES EN ONTWIKKELING

- 2.1 Routines en de typische behoeften van de jongste kleuters** 19

- a. Behoefte aan veiligheid en vertrouwen 19
- b. Behoefte aan lichamelijke zorg 20
- c. Behoefte aan motorische activiteit 21
- d. De kleuter en zijn egocentrisme en ontwakend zelfbewustzijn 22
- e. De kleuter en zijn gevoelige periode voor taal 23

- 2.2 Routines en de ontwikkelingsdoelen** 24

Uit het dagboek van een kleuter 25

3. ROUTINES EN TAAL

- 3.1 Routines als cruciale taalleermomenten** 27

- a. Al handelend 27
- b. De hele dag door 28
- c. Aansluiten bij de behoeften van de kleuter 28
- d. Veel herhaling 29
- e. Veilig gevoel 29
- f. Interactie en communicatie 30

- 3.2 Kwaliteitsvolle interactie binnen routines** 32

- a. Rijk en begrijpelijk taalaanbod van de kleuterleid(st)er tijdens een routine 33
- b. Spreekkansen voor kleuters tijdens het uitvoeren van een routine 35
- c. Feedback geven op kleuters tijdens het uitvoeren van een routine 37

4. ROUTINES EN OUDERS

Uit het dagboek van een mama 38

- 4.1 Routines: gemeenschappelijke zorg** 39

- a. Herkenbaarheid 39
- b. Primaire zorg 39
- c. Belangrijk aandeel 40

- 4.2 Communiceren en samenwerken met ouders over routines** 40

- a. Van ouder naar school 40
- b. Van school naar ouder 41
- c. Samenwerking 41

- 4.3 Suggesties voor optimale communicatie** 41

- a. Bij de start van de schoolloopbaan 42
- b. Doorheen het schooljaar 43

BIJLAGE

Hoe voor kwaliteitsvolle interactie bij jonge kleuters zorgen? 44

GERAADPLEEGDE LITERATUUR 46

INHOUD DEEL 2

Verwelkomen en
afscheid nemen
p 48

Zich verplaatsen
op school
p 56

Jassen aan-
en uittrekken
p 64

Naar het
toilet gaan
p 72

Handen
wassen
p 80

Opruimen
p 88

Neus
snuiten
p 96

Schooltassen leeg-
maken en vullen
p 104

Eten en
drinken
p 112

